

Havfruene i Drøbak er tre skulpturer utført av Reidar Finsrud, som er støpt i bronse. Foto: Ann Kristin Thorstensen

Viken Pensjonskasse

Årsberetning og regnskap

2022

Syklister ved forskningsparken i Ås.

Fotoarkiv fra Viken Fylkeskommune innenfor temaene: Skole og opplæring, Idrett og friluftsliv, Kultur, Vei og kollektivtransport, Næringsutvikling, og Klima miljø og natur.

Foto: Trude Rebecha Levara

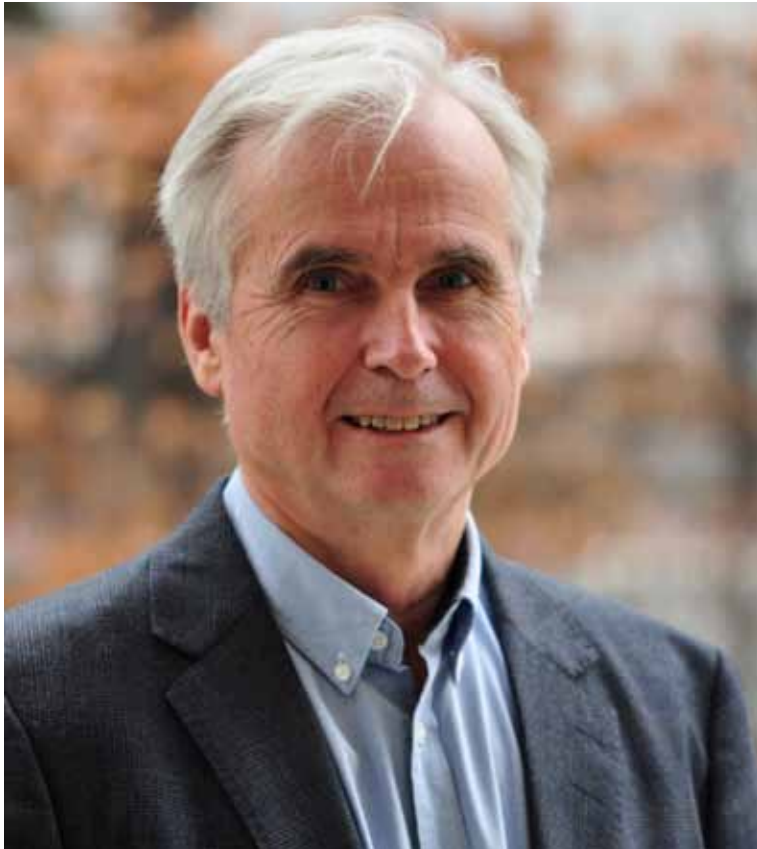
STYRET 2022:

MEDLEMMER:	
Jone Engh	Styreleder
Elisabeth Holvik	Nestleder
Sverre Myrli	Styremedlem
Agnes Hanne Lisa Matt	Styremedlem
Iren Gangstad	Styremedlem

VARAMEDLEMMER:	
Morten Vollset	Fast møtende varamedlem
Anne Steinsland	Personlig varamedlem for Iren Gangstad

INNHold:

Viken pensjonskasse	3
ESG	6
Nøkkeltall	9
Driftsrapport	10
Resultatregnskap	21
Balanse pr 31.12.	22
Endringer i egenkapital	24
Kontantstrømanalyse	25
Noter til regnskapet	26
Revisors beretning	45
Aktuarens beretning	47

Bjarne Refsnes, administrerende direktør

Viken pensjonskasse

2022 ble på mange måter anderledesåret. Vi hadde lagt bak oss et år hvor vi så slutten på pandemien, et samfunn som åpnet opp igjen og for pensjonskassen rekordgode resultater. Vi var ikke langt inne i 2022 før mørke skyer dukket opp i horisonten: Russlands angrepskrig mot Ukraina, energikrise, galopperende prisvekst og polarisering. Parallelt med dette skal verden også løse klimautfordringene.

Krevende finansår

Disse hendelsene medvirket til at finansåret 2022 ble et av tidenes verste. Bare to ganger tidligere på hundre år har både aksjer og obligasjoner hatt negativ avkastning samtidig. Viken pensjonskasse gikk inn i 2022 som en av landets mest solide pensjonskasser og har stått støtt gjennom et turbulent år. Viken pensjonskasse har med en offensiv forvaltningsstrategi ligget helt i toppen på avkastning i de to første driftsårene og tar høyde for at det år om annet kommer svake finansår. Avkastningen i 2022 ble negativ med -7,1 % og plasserer oss dette året i nedre halvdel blant pensjonskassene. Årsakene til rapportert mindreavkastning målt mot de andre pensjonskassene er dels at Viken pensjonskasse har større aksjeandel og dels at vi ikke har skrevet opp eiendomsverdiene i 2022.

Valget om å ikke skrive opp verdien av eiendomsinvesteringene i 2022 er gjort i lys av et generelt verdifall for

næringsseidommer i fjor. Vi registrerer at det største livselskapet i kommunal sektor har skrevet opp eiendomsverdiene kraftig i 2022 for å øke rapportert avkastning i et dårlig finansår.

Pensjonskassene kan vise til bedre avkastning over tid enn livselskapene. Unntakene er år som 2022 med store markedsfall og livselskapene har derfor som ventet et mindre dårlig avkastningsresultat i 2022, men i motsetning til Viken pensjonskasse har det største livselskapet i kommunal sektor anleggsført store deler av obligasjonsporteføljen slik at det er store mindreverdier som ikke er ført inn i regnskapet. For årene 2020 til 2022 utgjør dette et samlet verdifall på 4,4 %. Hensyntatt dette har Viken pensjonskasse for årene 2020 til 2022 levert en meravkastning i gjennomsnitt på 0,83 % eller 250 millioner kroner i perioden.

Viken pensjonskasse er meget solid. Ved utgangen av 2022 hadde vi bufferkapital tilsvarende 30,4 % av totale midler. Til sammenligning hadde det største livselskapet i kommunal sektor 19,1 %. Dette gjør at vi fortsatt kan ta mer risiko og investere med høyere forventet avkastning over tid.

Viken pensjonskasse er en av landets største offentlige pensjonskasser og hadde ved inngangen til 2022 en forvaltningskapital på rett over 10 milliarder kroner.

Kultur: Henie Onstad kunstsenter i Bærum. Foto: Trude Rebecha Levare

Som følge av markedsfallet i 2022 endte året med 9,7 milliarder i forvaltningskapital. Utviklingen fra midten av oktober 2022 og frem til midten av mars 2023 har vært positiv med en avkastning på nær 6 % i perioden. Vi er tilbake til over 10 milliardersmerket.

Tilfører 38 millioner kroner til premiefond

Viken pensjonskasse har svært gode risikoresultater. Dette skyldes i hovedsak lav uførhet blant medlemmene. For 2022 fikk vi et positivt risikoresultat på 38 millioner kroner. Dette blir i sin helhet overført til premiefond.

For årene 2020 til 2022 samlet har vi overført 529 millioner kroner til premiefondet.

Rådgivende lege

Viken pensjonskasse har over flere år engasjert egen rådgivende lege for å bidra til å redusere uførhet blant medlemmene. Rådgivende lege tilbyr samtaler med medlemmer som søker uføreytelser. Rådgivende lege tilbyr også samtaler om forslag til tilrettelegging for å forebygge fravær. I samtalen legges det vekt på medisinsk oppfølging og hva som kan gjøres for å komme raskere tilbake. Tidlig tilrettelegging og god dialog på arbeidsplass er i mange tilfeller avgjørende for å unngå lange fravær. Rådgivende lege er også medlem av kjernegruppa i «Nærværprosjektet» for renholdere i Viken fylkeskommune. Prosjektet gjennomføres av hovedtillitsvalgte fra Utdanningsforbundet, Fagforbundet og Fylkeshovedverneombudet. Erfaringen viser at

nærværsmetodikk bidrar til lavere fravær. Rådgivende lege er også brukt som foreleser på samlinger i regi av Tannhelsetjenesten og Nærværprosjektet. Temaet er «Vi er hverandres arbeidsmiljø» som omhandler ledelse, dialog og beste praksis fra nærværarbeidet i andre virksomheter og bransjer. Det har også i 2022 vært samarbeid og dialog inn mot HR-/HMS-seksjonen i fylket. Det legges opp til samarbeid med de nye fylkesadministrasjonene. «Nærværprosjektet» innen renhold følger opp, også for å se om lignende metodikk kan tas i bruk i andre deler av fylkeskommunen. Det vil også bli tatt initiativ til ledersamlinger for å følge opp nærvær og beste praksis. Hovedmålet er å bidra til inkluderende arbeidsplasser med vekt på funksjonsevne og nærvær.

Galleri Oslo

Viken pensjonskasse er engasjert i utviklingsprosjektet Galleri Oslo hvor vi representerer egne og fylkeskommunes eierinteresser. Prosjektet er at av de viktigste byutviklingsprosjektene i Oslo og drives sammen med to av Norges største eiendomsutviklere, Entra og Linstow. Pensjonskassen bidrar til at bærekraft er en sentral del av prosjektet, både i utviklingsfasen og i det ferdige bybildet med blant annet fjerning av motorveibru og åpning av Akerselva.

Vi har gjennom 2022 sluttført arbeidet med tilpasninger frem til det nye IORP II-regelverket som trådte i kraft fra 01.01.2023. Vi vil fortsette med å ha fokus på kontinuerlig forbedring og kvalitetssikring.

Samarbeid for å nå målene

Samarbeid på tvers blir stadig viktigere for å kunne tilby sammenhengende og mer effektive tjenester. Vi er derfor glade for at det er SPK som administrerer overføringsavtalen for offentlige pensjonskasser. I SPK har vi en stor aktør i ryggen som deler erfaring og kompetanse med oss, og tar initiativ til samarbeid. Et eksempel er automatisk utveksling av opptjeningsdata mellom pensjonsleverandører. Slike løsninger kommer både medlemmene og samfunnet til gode. Vi er bedre sammen enn hver for oss.

Viken pensjonskasse har i 2022 videreført det brede faglige samarbeid med andre kommunale pensjonskasser som vi tok initiativ til i 2020. Blant annet har vi våren 2022 sammen med 17 pensjonskasser lansert en digital, interaktiv «forklaring av pensjonsordningen på en enkel måte» med video og «voiceover». Det er også et godt faglig samarbeid på mange områder fra økonomi og ELOPA-rapportering til å lage enhetlige brevmaler med «klart språk»

Bærekraft

For Viken pensjonskasse er forhold knyttet til ESG og bærekraft en integrert del av vår virksomhet. ESG og bærekraft skal være tungtveiende kriterier i forvaltning av pensjonskassens midler. Vi har i 2022 gjennomført en klimascenarioanalyse i tillegg til regelmessig ESG-måling av vår investeringsportefølje. Du kan lese mer om vår tilnærming til ESG og bærekraft i egen artikkel på side 26.

Vi har vært en pådriver for at forvalterne skal etablere fond med et bærekraftig investeringsmål (såkalte Artikkel 9-fond). Et av fondene vi bidro til at ble etablert er Danske Invest Artikkel 9-klassifiserte globale aksjefond. Vi trekker her frem et eksempel på hvordan bidrag til bærekraftige løsninger også kan bidra til økt verdiskaping. Fondet har blant annet investert i John Deere, et selskap de fleste av oss kanskje først og fremst forbinder med dieseldrevne traktorer. Selskapet har utviklet teknologiske løsninger for traktorer og andre landbruksmaskiner og –utstyr som sparer miljøet for betydelig belastning. Elektrisk drift av maskinpark og intelligente systemer for optimalisert gjødsling og vanning, er blant tiltak og løsninger selskapet har lansert de senere årene.

Opplysning av Viken

Fylkestinget vedtok 23.02.2022 at Viken fylkeskommune skal oppløses og deles i tre «nye» fylkeskommuner; Akershus, Buskerud og Østfold fra 01.01.2024.

I forbindelse med oppløsningen har fylkestinget behandlet en egen sak om «Pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner, samt fordeling av pensjonsmidler». Fylkestinget behandlet saken i møte 14. desember 2022 og besluttet enstemmig at Viken pensjonskasse videreføres som pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner. Pensjonskassen vil tilpasse seg dette ved å endre konsepsjonen til «interkommunal pensjonskasse»

Også i forutgående behandling i fylkesrådet, geografiske utvalg og partssammensatt utvalg var innstillingene enstemmige. I partssammensatt utvalg uttalte tillitsvalgte med bakgrunn fra tidligere Akershus, Buskerud og Østfold alle at de opplevde at pensjonskassen ga meget god service og at man ønsket å beholde en felles pensjonskasse også i de nye fylkeskommunene. Dette er vi stolte og glade for. Vi skal sikre at pensjonskassen leverer like god service også i fremtiden.

Medlemsservice

Pensjonskassen har ansvar for pensjonsordningene til Viken fylkeskommune og 25 tilknyttede virksomheter. Samlet hadde vi ved årsskiftet 26 639 medlemmer fordelt på 5 696 aktive, 7 298 pensjonister og 13 645 med oppsatte rettigheter.

Vi gjennomfører pensjonskurs både fysisk og på nett i samarbeid med fylkeskommunen og med fagforeningene. I tillegg tilbyr vi medlemmene individuelle rådgivnings-samtaler fysisk eller via TEAMS.

Vi har i 2022 inngått leveranseavtale med Norsk Pensjon. Norsk Pensjon er en pensjonsportal som gir enkelt-personer en samlet oversikt over rettigheter fra ulike pensjonsordninger. Det vil nå vises i portalen dersom det er en rettighet i Viken pensjonskasse.

Ved starten av 2023 hadde vi en målsetning om å lansere en ny medlemsportal hvor medlemmene kunne se tidligere pensjonsrettigheter fra andre pensjonsleverandører, både i offentlig og privat sektor. En slik funksjonalitet betinger blant annet at alle partene i overføringsavtalen utveksler prognoser og historikk. Utviklingsarbeidet har vært positivt med samarbeid på tvers med offentlig og privat sektor gjennom 2022. Løsningen er ikke ferdigstilt, men vi håper at dette skal komme på plass i løpet av 2023.

Istockphoto

Environment, Social and Governance

For Viken pensjonskasse er forhold knyttet til ESG (environment, social and governance) og bærekraftige investeringer en integrert del av forvaltningen. Både våre fylkespolitikere og vårt eget styre har vært tydelige på at dette skal være tungtveiende kriterier i forvaltning av pensjonskassens midler. Vi har en egen strategi for bærekraftige investeringer som inneholder blant annet følgende målsettinger:

- Vi skal integrere hensyn knyttet til ESG i våre investering prosesser og beslutninger
- Våre forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsprosesser og beslutninger, samt i sin eierskapsutøvelse
- Pensjonskassen skal være initiativtaker og aktiv deltaker i investorsamarbeid innen ESG
- Vi skal ha et bevisst forhold til innholdet i vår portefølje
- Vi skal være en pådriver for å øke tilgangen til og kvaliteten på ESG-informasjon

Årskiftet 2022 / 23 markerte også en vesentlig endring i de regulatoriske rammebetingelsene for pensjonskasser. To lovendringer med relevans for bærekraftige investeringer trådte i kraft 01.01.23, både revidert pensjonskassedirektiv (IORP II) og lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i

finanssektoren mv. (populært kalt SFDR). IORP II gir føringer til pensjonskassenes risikostyring, som følgelig forventes å ha et forholdsmessig og effektivt system for å styre finansiell risiko knyttet til ESG. SFDR gir føringer om hvordan pensjonskassene må og kan kommunisere om bærekraftige investeringer. Krav til dokumentasjon og rapportering avhenger av hvor langt pensjonskassen går i kommunikasjonen av bærekraft i forvaltningen.

Viken pensjonskasse har brukt mye tid i 2022 på å forberede seg på overnevnte lovendringer, spesielt IORP II. Innen SFDR følger pensjonskassen i dag kun de lovpålagte kravene, men har ambisjon om å tilfredsstille ytterligere krav og dermed kunne gå lenger i kommunikasjonen. Pensjonskassens ambisjonsnivå er fremdeles å ligge langt fremme i utviklingen blant pensjonskasser, og vårt styre har vært tydelige på hvilken rolle og profil Viken pensjonskasse skal ha innen bærekraftige investeringer.

Aktiviteter innen ESG i 2022

ESG har vært et gjennomgående tema på nesten alle styremøter i 2022, og administrasjonen har fulgt opp strategien løpende.

Som en del av styrets egevaluering av risiko har vi i år, for første gang, gjennomført en klimascenarioanalyse hvor utviklingen av investeringsporteføljen ble modellerte igjennom tre mulige klimascenarier; uforutsigbar omstilling til 1,5°C,

Istockphoto

forutsigbar omstilling til 2°C og mislykket omstilling til 4°C. Analysen viste at vellykket omstilling, både uforutsigbar og forutsigbar, utvilsomt er det foretrukne utfallet for Viken pensjonskasse over tid. Faktisk er estimatet for pensjonskassens forvaltningskapital nesten 20 % lavere ved mislykket omstilling enn i omstillingsscenarier etter 40 år. Dette bekrefter at pensjonskassens forvaltningskapital er avhengige av klimaomstilling, da dette forventes å gi bedre avkastning i kapitalmarkedene. Analysen ble gjennomført av vår rådgiver, Mercer, hvis svært anerkjente metodikk for klimascenarioanalyse bygger på forskning om klimaendringene og dens effekt på økonomier og finansmarkeder.

Vi innhenter en tredjepartsvurdering av våre forvaltere fra Mercer, som er verdens største institusjon for forvalterevaluering og har erfaring med ESG-vurdering av forvaltere siden 2007. Mercer setter en ESG-karakter på de ulike fondene våre, via en detaljert, kvalitativ metodikk som blant annet inkluderer:

- Hvorvidt fondets organisasjon er overordnet kommitert til ansvarlighet, bærekraft og langsiktighet
- Hvorvidt ESG er integrert i fondets investeringsfilosofi, og at porteføljen reflekterer uttalt strategi/filosofi
- Hvorvidt fondets prosesser for investeringsbeslutninger integrerer ESG på en effektiv og kvalitetsrik måte
- Hvorvidt fondet har tilgang på tilstrekkelige og konkurranse-dyktige ressurser og kompetanse innenfor ESG til å

effektivt iverksette sin filosofi

- Hvorvidt fondet har en sofistikert strategi for eierskapsutøvelse og engasjement som innlemmer ESG, og hvorvidt faktisk eierskapsutøvelse og engasjement samsvarer med denne

I løpet av året har Mercer oppdatert ESG-karakter for flere av fondene våre, og styret har blitt løpende orientert om endringer. I løpet av året har vi gjennomført endringer blant annet i vår globale aksjeportefølje og i vår emerging market renteportefølje, som følge av ikke tilfredsstillende ESG-vurdering av inneværende fond.

Vi overvåker løpende vårt porteføljehold blant annet for å avdekke om vi er eksponert til selskaper som er utelukket av Statens Pensjonsfond Utland. Mot slutten av 2022 ble det vedtatt å skifte ut ett av fondene våre, blant annet som følge av eksponering mot Statens pensjonsfond utlands liste over utelukkede selskaper.

Viken pensjonskasse måler og vurderer porteføljens prestasjon innen ulike ESG-mål hvert kvartal, blant annet porteføljeselskapenes utslipp av klimagasser. Dette er per i dag kun kostnadseffektivt mulig å gjennomføre for den børsnoterte delen av porteføljen vår, hvilket representerer ca. 79 % av totalporteføljen. Med en diversifisert portefølje er Viken pensjonskasse eksponert for et stort antall selskaper, og det er ikke alle som offentliggjør informasjon om utslipp, eller hvor informasjonen er tilgjengeliggjort via ESG-dataplattformer. Per årsskiftet hadde ca. 57 % av porteføljeselskapene offentliggjort utslippsinformasjon i årsrapporter eller bærekraftsrapporter. I tillegg hadde vi tilgang på utslippsestimater for

Istockphoto

ca. 19 % av selskapene, hvilket betyr at vi hadde data-dekning på ca. 76 % av den børsnoterte delen av porteføljen vår for å vurdere klimagassutslipp. Datadekningen har forbedret seg betydelig siden vi begynte å gjennomlyse porteføljen vår i 2021. Dette gjør at vi som investor har mer beslutningsverdig informasjon om bærekraft.

Ved årsskiftet var de estimerte finansierte klimagassutslippene i Viken pensjonskasses portefølje 29 737 tonn CO₂-ekvivalenter og har sunket med ca. 16 000 tonn CO₂e på ett år. Dette inkluderer porteføljeselskapenes vektete scope 1 og 2 utslipp, og utelukker altså scope 3 og 4, samt utslipp knyttet til statsobligasjoner. Vi vil ta inn scope 3&4 og utslipp knyttet til statsobligasjoner i analysen når det foreligger en allmenn akseptert markedspraksis for beregningsmetodikk.

Et av de viktigste målene i ESG-analysen er karbonintensitet. Dette er selskapenes klimagassutslipp delt på selskapenes salgsinntekter, hvilket så summeres basert på porteføljevæktning. Hvor store klimagassutslipp et selskap har er avhengig av størrelsen på selskapet. Store selskaper slipper ut mer rett og slett fordi de er større. Intensiteten er et godt mål fordi utslippene justeres for størrelse. Dette betyr at det er sammenlignbart på

tvers av fond, porteføljer og investorer. Viken pensjonskasses samlede karbonintensitet var på 85 tCO₂e per årsskiftet. Til sammenligning ligger Oslo Børs på ca. 224 tCO₂e og global referanseindeks for aksjer rundt 116 tCO₂e. Vi har ikke hatt tilgang til nødvendig gjennomlysningsdata på obligasjonssiden, men vi har gjort en innbyrdes sammenligning av de ulike fondene og delporteføljene og konkludert at porteføljen presterer etter forventningene.

Vi har også vurdert porteføljens ESG-rating. Dette er en karakter som gis til de underliggende selskapene av dataleverandøren som vi har benyttet (MSCI ESG), og er et mål på selskapets langsiktige tilpasningsdyktighet til risikofaktorer knyttet til ESG. Samlet får Viken pensjonskasses børsnoterte portefølje AAA, hvilket er høyeste karakter. Det er noe uenighet i markedet om hvorvidt ESG-rating kan benyttes til å fatte investeringsbeslutninger, da det er stor variasjon i metodikk og fremgangsmåte, og dermed også i endelig selskapsvurdering, mellom ulike ratingbyråer, men vi anser dette som en overordnet helsesjekk av porteføljen. Analysen benyttes for å avdekke om det er enkelte områder av porteføljen som presterer dårligere enn vi forventer oss eller om utviklingen går i feil retning. Vurderingen per årsskiftet var at prestasjonen var god.

Nøkkeltall (1 000 kr)

	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Arbeidsgivertilskudd inkl. rentegarantipremie	603 626	619 704	476 063	204 557	171 411	139 463
Medlemspremie	52 309	47 534 452	44 156	18 228	17 574	16 836
Utbetalte pensjoner	283 767	261 506	262 534	109 424	105 075	104 438
Driftskostnader	27 443	26 771	24 795	19 053	19 665	17 446
Bufferfond 1)	1 814 412					
- Kursreguleringsfond 1)		1 974 691	1 432 871	580 959	345 646	473 210
- Tilleggsavsetninger 1)		657 378	499 920	198 229	198 229	198 229
Premiereserve og erstatningsavsetning	6 269 112	5 930 990	5 780 973	2 641 256	2 490 654	2 371 146
Risikoutjevningfond	90 119	86 682	83 029	59 474	58 080	55 436
Premiefond	476 302	379 091	175 311	115 801	136 266	102 538
Forvaltningskapital	9 724 917	10 007 412	8 739 394	4 099 628	3 717 828	3 651 527
Driftskostnader i % av						
- forvaltningskapital	0,28	0,27	0,28	0,46	0,53	0,48
Verdijustert avkastning, %	-7,6	10,6	7,7	10,3	0,3	7,6
Solvenskapitaldekning uten overgangsregel, %	161	166	166	193	198	
Medlemmer (antall forsikrede):						
Premiebetalende medlemmer	5 696	5 572	5 324	2 261	2 131	2037
Pensjonister:						
Alderspensjon	5 692	5 278	5 052	2 593	2 389	2234
Uførepensjon	1 025	1 038	1 039	584	565	546
Ektefellepensjon	557	531	466	229	229	225
Barnpensjon	24	20	14	3	4	4
Totalt medlemmer, fripoliser og pensjonister	26 639	25 863	15 209	7 974	7 690	7 494
1) fra 01.01.2022 er Kursreguleringsfond og Tilleggsavsetninger slått sammen til Bufferfond						

Årsberetning og regnskap 2022

FORMÅL, ORGANISASJON OG LEDELSE

Viken pensjonskasse (VIPK) er en videreføring av Akershus fylkeskommunale pensjonskasse (AFPK) som ble etablert 01.01.1952 av fylkestinget i Akershus.

AFPK fusjonerte pr. 01.01. 2020 med Buskerud fylkeskommunale pensjonskasse (BFPK). AFPK var overtakende selskap. Medlemmer i tidligere Østfold fylke med tilhørende premiereserver ble overført fra KLP.

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet og ledes av et styre med fem medlemmer. Fire styremedlemmer (derav ett medlem uten tilknytning til pensjonskassen eller pensjonskassens deltakere) og ett fast møtende varamedlem er oppnevnt av fylkestinget i Viken. Ett styremedlem med personlig vararepresentant er oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner blant innskuddspliktige medlemmer i pensjonskassen. Styrets funksjonsperiode er fire år.

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter. Pensjonskassens målsetting er å være en økonomisk konkurransedyktig pensjonsinnretning med faglig høyt nivå og god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

VIPK vektlegger mangfold og likestilling i arbeidet med å ivareta et godt arbeidsmiljø. Pr. 31.12.2022 har VIPK syv ansatte i full stilling (to kvinner og fem menn) og én ansatt i deltidsstilling (rådgivende lege).

Det er i 2022 ikke registrert skader eller ulykker. Registrert sykefravær i 2022 var 4,5 % i korttidsfravær, og 0 % i langtidsfravær. (11,0 % i 2021. Av dette var 10,7 % langtidsfravær, og 0,3 % korttidsfravær).

Styret har tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder, for mulig ansvar overfor foretak og tredjepersoner.

Virksomheten forurenses i ubetydelig grad det ytre miljøet.

Pensjonskassens ansvarshavende aktuar er Lumera AS ved Finn Harald Opsjøn. Mercer AS er pensjonskassens investeringsrådgiver.

Revisjonsselskapet Deloitte AS, ved partner Gry Kjersti Berget, er pensjonskassens revisor.

Pensjonskassen hører inn under Finanstilsynets tilsynsområde. Trykderetten er ankeorgan for vedtak som

berører pensjon og samordning. Pensjonskassen har sin hovedbankavtale med DNB. Depot som gjelder boliglån ivaretas av Intrum AS.

VIPK er medlem av interesseorganisasjonen for offentlige og private pensjonskasser, Pensjonskasseforeningen. Pensjonskassen er ved dette høringsinstans for alle endringsforslag som berører rammevilkårene for offentlige tjenstepensjonsordninger.

Pensjonskassens virksomhet drives fra Oslo, og pensjonskassen holder til i egne lokaler i Wergelandsveien 21.

ÅRSRESULTAT

VIPK oppnådde i 2022 et negativt resultat. Verdijusterte avkastningen på kundeporteføljen ble - 7,5 %, og selskapsporteføljen - 3,5 %. Samlet verdijustert avkastning ble - 7,1 %. I 2021 var den verdijusterte avkastningen 10,6 %.

Gjennomsnittlig forvaltningskapital i 2022 var 9,5 milliarder kroner. Pr. 31.12.2022 var samlet forvaltningskapital 9,7 milliarder kroner.

Pensjonskassens soliditet er sterk, og solvenskapitaldekningen var på 161 % uten overgangsordning (168 % med overgangsordning).

Styret mener at årsregnskapet gir et korrekt bilde av VIPKs eiendeler og gjeld.

Pensjonskassen har en god økonomisk og finansiell stilling.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Medlemmer

Viken pensjonskasse (VIPK) er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere i Viken fylkeskommune og virksomheter med fylkeskommunal tilknytning eller fylkeskommunalt eierskap. Følgende virksomheter har pr. 31.12. 2022 pensjonsordning i Viken pensjonskasse:

- Akershus Energi AS
- Akershus Energi Vannkraft AS
- Akershus Energi Varme AS
- Akershus Folkevalgtdordning
- Viken Kollektivterminaler FKF
- Akershus Reiselivsråd
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Barnevern
- Bufetat
- Stiftelsen Buskerudmuseet
- Stiftelsen Drammens Museum
- Familievern
- Glomma Kraftproduksjon AS

- Halden Kraftproduksjon AS
- Nitja senter for samtidskunst
- Viken pensjonskasse
- Skien Kraftproduksjon AS
- Stiftelsen Ahus Boligselskap
- Stiftelsen Emma Hjort Boligselskap
- Statsbygg Øst
- Ungt Entreprenørskap Viken
- Vardar AS
- Vardar Vannkraft AS
- Vardar Varme AS
- Viken fylkeskommune

Pensjonskassen ivaretar også vedtektsfestet pensjonsordning for fylkeskommunens politisk valgte representanter.

Pensjonsytelsene i Viken pensjonskasse følger av SGS 2020 og omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon (AFP), uførepensjon, ektefellepensjon og barnpensjon. Nedenfor gis det en kortfattet beskrivelse av ytelsene.

Alderspensjon for medlemmer født før 1963 utgjør 66 % av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid på 30 år (bruttopenisjon). Alderspensjonen skal levealdersjusteres, slik at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder. Medlemmer født i 1958 eller tidligere omfattes av en garantibestemmelse som gjør at de får et garantitillegg dersom levealdersjustering gjør

at samlet alderspensjon blir lavere enn 66 % av pensjonsgrunnlaget (justert for opptjeningstid). Medlemmer som er født i 1959 til 1962 får en andel av garantitillegget. Alderspensjonen samordnes med tilsvarende ytelse i folketrygden. Pensjonen kan tas ut ved fylte 67 år, eller ved stillingens aldersgrense. AFP er en tidligpensjonsordning som kan ytes i perioden 62-65 år. Ordningen med AFP fra 62 år til 65 år er ikke en del av tjenestepensjonsordningen og finansieres særskilt. Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra tjenestepensjonsordningen.

For medlemmer født i 1963 eller senere, er det innført en ny modell for pensjonsopptjening med virkning fra 01.01.2020 (påslagspensjon). Alderspensjon tjenes opp med en grunnsats på 5,7 % av pensjonsgrunnlaget opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og en tilleggssats på 18,1 % av pensjonsgrunnlaget mellom 7,1 og 12 G. Dette danner grunnlaget for en påslagsbeholdning som gjøres om til en årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. AFP legges om fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig påslagsordning for medlemmer født i 1963 eller senere. Den følger samme prinsipper som alderspensjon ved at det tjenes opp en beholdning som gjøres om til en årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. Medlemmer som ikke har rett til AFP gis betinget tjenestepensjon som et tillegg til alderspensjonen. Regelverket for AFP er ikke vedtatt ennå.

Vei og kollektivtransport: Tertitten, Urskog-Hølandsbanen. Foto: Ingrid Aas

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan innvilges dersom inntektsevnen er nedsatt på grunn av sykdom eller skade. Ved beregning tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av 25 % av G (likevel ikke mer enn 6 % av pensjonsgrunnlaget), 3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G, og 69 % av pensjonsgrunnlaget mellom 6 og 12 ganger G. Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, tillegges 66 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G. Er medlemstiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlems-tid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen, men ikke ut over 67 år.

Gjenlevende ektefelle etter et medlem kan ha rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon. Som hovedregel skal full årlig ektefellepensjon utgjøre 9 % av pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). På grunn av overgangsregler utgjør ektefellepensjon i enkelte tilfeller 39,6 % av avdødes pensjonsgrunnlag (bruttopensjon). Bruttopensjonen samordnes med tilsvarende ytelse fra NAV. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregning av pensjonen.

Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn, men ikke ut over 67 år.

Full årlig barnepensjon utgjør 15 % av pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). Er den avdødes pensjonsgivende medlemstid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske medlemstiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

Alderspensjon og AFP reguleres årlig med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Uførepensjon og barnepensjon reguleres med lønnsvekst. Ektefellepensjon reguleres med lønnsvekst frem til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonen med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Pensjonsbeholdningene for medlemmer født 1963 eller senere reguleres med lønnsvekst frem til uttak.

For utfyllende oversikt over vilkår og beregning av de ulike ytelsene henvises det til SGS 2020.

VIPK er deltaker i Overføringsavtalen sammen med Statens Pensjonskasse og de fleste andre pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at arbeidstakere, som har vært medlem av flere offentlige pensjonsordninger, får pensjon fra siste ordning som om de hele tiden hadde

Elektro og datateknologi: Halden videregående skole. Foto: Trine Sirnes

vært medlem av én og samme ordning. Overføringsavtalens sikringsordning sikrer pensjonsrettighetene opparbeidet hos en arbeidsgiver som opphører. Administrasjon av Overføringsavtalen og Sikringsordningen finansieres av arbeidsgiver ved egen avgift.

Utviklingen i pensjonsbestanden:

	2022	2021	Endring
Aktive medlemmer			
(inkl. AFP 62-64)	5 696	5 572	124
Oppsatte rettigheter	13 645	13 423	222
Pensjonister:			
Alderspensjonister	5 692	5 279	413
Uførepensjonister	1 025	1 038	-13
Enke(manns)pensjonister	557	531	26
Barnepensjonister (inkl. barnetillegg)	24	20	4
Sum medlemmer	26 639	25 863	776

Premieforhold

Ordinær årspremie (spare- og risikopremie ekskl. reguleringspremie) har i 2022 vært 10,82 % av pensjonsgrunnlaget inkl. 2,0 % arbeidstakerpremie. I tillegg er det innkrevet administrasjonspremie, rentegarantipremie og premie for ikke-forsikringsbare hendelser. Prinsipper for beregning av administrasjonspremie har vært ulike for ikke lukkede og lukkede ordninger, basert på estimater for faktiske kostnader. Tilskudd til ikke forsikringsbare ytelser har vært basert på faktisk forbruk (uten utjevning for lukkede ordninger). Totale premieinntekter

for 2022 utgjør 655,9 millioner kroner. Premieinntektene inkluderer årets reguleringspremie på 298,2 millioner kroner til dekning av årets lønns- og G-vekst og rentegarantipremie til selskapet med 0,6 millioner kroner.

FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER OG RESULTATDISPONERING

Pensjonskassens aktuar har foretatt forsikringsteknisk oppgjør pr. 31.12.2022 i henhold til dødelighetsforutsetningene i K2013. Grunnlaget for fastsettelsen av uføretariffen (KFSU2015) er uføreefaringer fra og med år 2008. Grunnlagsrenten er 3,00 % p.a. for all opptjening i pensjonskassen før 01.01.2012. Fra 01.01.2012 er grunnlagsrenten fastsatt til 2,50 % p.a. Fra 01.01.2015 er grunnlagsrenten 2,00 % p.a. Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,44 % p.a. pr. 31.12.2022.

Årets risikoresultat på 38,9 millioner kroner er i sin helhet godskrevet premiefondet.

I 2022 er bufferfondet, en sammenslåing av kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger fra og med 2022, redusert med 817,7 millioner kroner fra underskudd på renteresultatet.

Premiefondet har totalt blitt godskrevet med 7,3 millioner kroner i form av garanterte renter og overført risikoresultat. Pr. 31.12.2022 utgjør premiefondet 476,3 millioner kroner.

Klima, miljø og natur: Jolle på Ilesjø i Sarpsborg kommune en stille sommerdag. Foto: Kjetil A. Berg

KAPITALFORVALTNING

VIPK forvaltet 9,7 milliarder kroner ved utgangen av 2022.

Kapitalforvaltningen har som mål å sikre avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne. Pensjonskassens eiendeler investeres for å oppnå best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regulatoriske krav.

Styret har utarbeidet retningslinjer og strategi for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Denne fastsetter hovedsakelig strategi for plassering av pensjonskassens finansielle midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Retningslinjene og strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv og som sikrer at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne.

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning relatert til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd. De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

VIPK har separat forvaltning i en selskapsportefølje og en kollektivportefølje. VIPK benytter finansrapporterings-systemet Vitec som gir daglig oppdateringer av blant annet avkastning, allokering, gjennomlysning av porteføljen og ESG-rapportering. Dette bidrar til økt styring og kontroll av forvaltningen av pensjonskassens midler.

Steder i Viken: Eidsvollbygningen sammen med Wergelands Hus, Nordre Paviljong, og Vognremissen, Søndre Paviljong samt Konservatorboligen og parken som omkranser eiendommen. Foto: Trude Rebecha Levare

Aktivafordeling

Aktivafordeling pr.	Kollektivporteføljen		Selskapsporteføljen	
	Markedsverdier % 31.12.2022	Markedsverdier % 01.01.2022	Markedsverdier % 31.12.2022	Markedsverdier % 01.01.2022
Eiendom/eiendomsfond	11,8	10,3	27,6	15,5
Nordiske aksjer	9,2	10,4		
Globale aksjer	24,7	25,7		
Alternative investeringer	3,6	3,6		
Anleggsobligasjoner	3,5	3,8		
Nordiske obligasjoner	29,9	29,6	32,5	37,9
Globale obligasjoner	8,3	8,2	39,1	44,7
Høyrente obligasjoner	3,8	3,8		
Bank og pengemarked	4,3	3,9	0,9	1,9
Utlån til medlemmer *)	1,0	0,7		
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0

AVKASTNING

Kundeporteføljen:

VIPK oppnådde i 2022 følgende avkastning i kundeporteføljen:

Verdijustert avkastning: - 7,5 %.

Aktiva	Avkastning % 2022	Avkastning % 2021
Eiendom/eiendomsfond	-0,7	15,7
Nordiske aksjer	-14,6	31,6
Globale aksjer	-18,9	15,4
Alternative investeringer	-3,1	75,9
Anleggsobligasjoner	1,7	1,6
Nordiske obligasjoner	-5,6	1,7
Globale obligasjoner	-3,3	-0,2
Høyrente obligasjoner	-2,1	7,5
Bankinnskudd	2,5	-0,4
Utlån til medlemmer	2,2	1,8
Sum	-7,5	10,6

Selskapsporteføljen:

VIPK oppnådde i 2022 følgende avkastning i selskapsporteføljen:

Verdijustert avkastning: - 3,5 %.

Aktiva	Avkastning % 2022	Avkastning % 2021
Eiendom/eiendomsfond	-1,6	-
Nordiske obligasjoner	-5,1	0,6
Globale obligasjoner	-3,1	-0,5
Bankinnskudd	1,3	-
Sum	-3,5	0,0

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning og trygghet for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoområdene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av VIPKs virksomhet.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning og solvensmargindekning.

VIPKs ansvarlige kapital (soliditetskapital) var meget god ved utgangen av året. Ansvarlig kapital består av egenkapital, risikoutjevningfond, bufferfond på finansielle omløpsmidler. Solvenskapitaldekningen var på 168 % pr. 31.12.22, og soliditeten er svært god. Viken pensjonskasse vil tilfredsstille det regulatoriske minstekravet på 100 % solvenskapitaldekning selv om et markedsfall på nivå med finanskrisen i 2008 skulle inntreffe.

Det er i 2022 innbetalt ny kjernekapital fra Viken fylkeskommune og tilsluttede virksomheter med 143,3 millioner kroner. Kjernekapitalen i pensjonskassen utgjør nå 724,6 millioner kroner.

Viken fylkeskommunes innbetaling av kjernekapital for 2022, ble dekket med tingsinnskudd i form av aksjer i Galleri Akershus AS. Aksjene i Galleri Akershus AS tilhørende Viken fylkeskommune, skal overføres i rater av 20 % pr. år over en tidsperiode på 3 år. I 2022 har Viken Pensjonskasse en samlet eierandel på 40 % i Galleri Akershus AS.

Styret har fastsatt risikomål og -rammer for å bidra til å sikre at risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen holdes innenfor en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Styret har i tillegg etablert risikorammer for markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko, som løpende følges opp. Markedsrisikoen er den dominerende faktor i VIPK, og er knyttet til at selskapets og kundenes midler er plassert i finansielle instrumenter og eiendom. VIPK er dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendoms-markedet og endring av kredittmarginer.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav. Med unntak av investeringer i eiendom og eiendomsfond, er pensjonskassens eiendeler plassert i verdipapirer som i normale markeder raskt kan omgjøres til kontanter.

Risikorapportering

Styrets utarbeidede mål og retningslinjer for kapitalforvaltningen forutsetter at midlene skal forvaltes etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Kapitalforvaltningen skal særlig ivareta sikkerheten over tid, som følge av pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Det er gitt rammer for hvilke typer verdipapirer det kan investeres i. Det er også gitt bestemmelser for hvor mye som kan plasseres i de enkelte aktivaklassene, institusjon eller foretak.

Styret får kvartalsvis rapportering om avkastningen av kapitalen og oversikt over vesentlige endringer i porteføljene. Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Soliditetsanalyser utarbeides månedlig.

VIPK kjøpte seksjonene som utgjør bussterminalen i Galleri Oslo i august 2022

Styret har etablert avtale med Mercer AS om kvartalsvis leveranse av uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i pensjonskassen.

Aksjefond, hedgefond, private equityfond, infrastrukturfond, eiendomsfond og rentebærende verdipapirer forvaltes eksternt, mens direkte eiendomsplasseringer forvaltes internt i pensjonskassen. Utlån administreres internt i pensjonskassen.

Samfunnsansvar

Integrasjon av bærekraftsrisiko i selskapsanalyser er satt ut til våre forvaltere. Pensjonskassen søker å velge forvaltere som har ressurser, systemer og kompetanse til å gjøre denne jobben med høy kvalitet på våre vegne. Vi har en årlig forvalterevaluering, der inneværende forvaltere vurderes på, blant annet, sin evne til å innlemme bærekraftsrisiko. Dersom en forvalter ikke tilfredsstiller våre forventninger, skal den gis anledning til å iverksette forbedringstiltak før den eventuelt byttes ut. Ved valg av nye forvaltere skal også nye forvaltere vurderes på sin evne til å innlemme bærekraftsrisiko. Forvalterevaluer-

ingen av både inneværende og nye forvaltere, leveres primært av spesialist på fondsanalyse, Mercer, som gjennomfører regelmessige dybdeintervjuer av forvaltere og grundige analyser av deres prosesser, strategier, systemer og ressurser for integrasjon av bærekraftsrisiko. Leverandører og selskaper med den beste miljømessige, etiske og sosialt ansvarlige forankring skal foretrekkes. VIPK arbeider kontinuerlig for å plassere pensjonskassens midler i bærekraftige investeringer.

Markedsutviklingen

2022 ble et år med store markedsbevegelser. Året startet med optimisme, men ble raskt preget av frykt og usikkerhet rundt inflasjon, den monetære responsen, og geopolitisk eskalering. Det meste av verden kom seg gjennom året uten en stor opptrapping av Covid-restriksjoner med unntak av i Kina. En monetær innstrammingsyklus var forventet, men markedets forventning om en gradvis "forbigående" inflasjon som følge av bedre forsyningskjeder slo ikke til. Starten på en krig i Ukraina førte til et råvareprissjokk, som forverret inflasjonen i de gjenåpnede økonomiene. Energipriser på

blant annet gass steg kraftig, men kom ned mot slutten av året.

Inflasjonen nådde i 2022 de høyeste nivåene på fire tiår. Sentralbanker gikk over fra å være «på stedet hvil» til å være proaktive og startet den raskeste pengestrømmingssyklusen i nyere historie. Dette førte til en betydelig økning i renter, og prisene på de aller fleste aktiva ble justert lavere som følge av slutten på et lavrentemiljø som hadde vedvart siden 2007/08. Kina opplevde et utfordrende år, og holdt mye av økonomien innelåst, noe som holdt den økonomiske aktiviteten nede inntil protestene tvang en helomvending sent på året.

Den høye inflasjonen tvang sentralbankene til å øke rentene selv om den økonomiske aktiviteten falt raskt tilbake. 10-årsrenter steg historisk raskt hvor rentenivået på 10 års statsobligasjoner økte fra ca 1,7 % til 3,2 % gjennom året. Økt rentenivå og utgang i kredittspreader bidro til negativ avkastning på obligasjoner. Bloomberg Barclays falt 12 % for året, mens Nordic Bond Pricing RM1-3 dur falt 2 % gjennom året.

Globale aksjer ga en negativ avkastning på 15,6 % for en valutasikret portefølje og 8,1% for en usikret portefølje. Teknologiaksjer hadde et svært dårlig år. Energiaksjer økte med 53,1 % og var eneste sektor med

positiv avkastning for året. Som følge av dette gjorde norske aksjer det bedre enn globale aksjer. OSEFX endte ned med 7,1% for året.

De beste aktivaene i 2022 var råvarer som leverte tosifret positiv avkastning og mer defensive sektorer som forbruksvarer. Alternative aktiva som gull eller hedgefond leverte flat til svakt negativ avkastning.

Sentralbankene har kommunisert, og markedet forventer, at renten økes videre i 2023. Det er tegn som tyder på at inflasjonen er i ferd med å avta og at rentetoppen er i ferd med å nås. Økte utgifter knyttet til blant annet renter og energi demper veksten og kan gi resesjon i 2023. Målt ved P/E er internasjonale aksjer priset tilsvarende sitt historiske gjennomsnitt. En forklaring kan være at markedet har falt mye gjennom året, til tross for at selskapsinntjeningen har vært god. Videre vet vi av erfaring at det kan være en viss treghet i estimatendringer i perioder med urolige markeder. P/E kom noe opp mot slutten av året etter sterk avkastning i fjerde kvartal. En forventer at usikkerheten og svingningene i aksjemarkedet vil kunne være betydelig i tiden fremover.

Boliglån

Pensjonskassen gir lån til boligformål mot pant i fast eiendom. Boliglån skal være et tilbud til våre forsikringstagere, samtidig som de skal bidra til avkastning for finansporteføljen.

Steder i Viken: Son. Bilde av gammel sykkel. Foto: Trude Rebecha Levare

Ved utgangen av 2022 var utlånsporteføljen 83,6 millioner kroner mot 64,4 millioner kroner ved årets begynnelse.

Rentebetingelsene på lån med sikkerhet innenfor 60 % og 80 % av lånetakst var 3,4 % og 3,65 %, pr. 31.12.2022.

Det er ikke konstatert mislighold av boliglån i 2022. Ingen engasjementer vurderes som tapsutsatte. Bakgrunnen for dette er at det stilles høye krav til sikkerhet og betjeningsevne for å få lån, samt at pensjonskassens rutiner sikrer rask oppfølging av låntakere som får betalingsproblemer.

Oppløsning av Viken fylkeskommune

Fylkestinget vedtok 23.02.2022 at Viken fylkeskommune skal oppløses og deles i tre «nye» fylkeskommuner; Akershus, Buskerud og Østfold fra

01.01.2024. Fylkestinget vedtok i egen sak om «Pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner» den 14.12.2022 at Viken pensjonskasse skal videreføres som pensjonsleverandør for Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommune.

Pensjonskassen vil tilpasse seg dette ved å endre konsesjonen til «interkommunal pensjonskasse» og fordele medlemmer og midler på tre kontrakter med virkning fra samme dato. På denne måten opprettholder man de stordriftsfordeler som ligger i en samlet pensjonskasse. Samtidig vil pensjonskassen sikre lokal tilstedeværelse.

Fortsatt drift

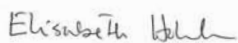
Årsregnskapet for 2022 er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen er til stede. Styret og administrasjonen vil også i tiden framover gjennom sitt arbeid videreutvikle og drive pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere

Steder i Viken: Nore stavkirke. Foto: Elisabeth Knudsen

Oslo, 16.03.2023
Styret for Viken pensjonskasse

Elisabeth Holvik
nestleder

Jone Engh
styreleder

Sverre Myrli
styremedlem

Agnes Hanne Lisa Matt
styremedlem

Bjarne Refsnes
administrerende direktør

Iren Gangstad
styremedlem

RESULTATREGNSKAP (1 000kr)

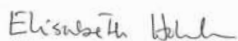
Note	TEKNISK REGNSKAP	31.12.22	31.12.21
	1. Premieinntekter		
1	1.1 Forfalte premier, brutto	655 935	667 239
	1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	-236	-190
	Sum premieinntekter for egen regning	655 699	667 049
	2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
7	2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	-5 980	40 347
7	2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	68 588	136 031
7	2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	3 492	13 296
17	2.4 Verdiendringer på investeringer	-946 928	541 819
18	2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	209 085	116 006
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-671 744	847 499
	4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	10 303	692
	5. Pensjoner		
	5.1 Utbetalte pensjoner		
2	5.1.1 Brutto	-283 767	-261 506
	Sum pensjoner	-283 767	-261 506
	6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
	6.1 Endring i premiereserve mv.		
24	6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	-336 743	-148 553
24	6.2 Endring i tilleggsavsetninger	0	-157 458
24	6.3 Endring i kursreguleringsfond	0	-541 819
24	6.4 Endring i bufferfond	817 657	0
	6.5 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		
24	6.5.1 Endring i premiefond	-115 511	-307 074
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	365 403	-1 154 904
	8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		
24	8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	-1 379	-1 465
8,24	8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	-38 914	-45 756
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-40 293	-47 221
	9. Forsikringsrelaterte driftskostnader		
	9.1 Forvaltningskostnader	-6 171	-7 118
	9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-20 314	-18 098
3	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-26 485	-25 215
	10. Andre forsikringsrelaterte kostnader	-2 347	-2 433
	11. Resultat av teknisk regnskap	6 768	23 961
	IKKE-TEKNISK REGNSKAP		
	12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
7	12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	-2 300	0
7	12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	483	16 283
17	12.4 Verdiendringer på investeringer	-27 554	-23 935
18	12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	-3 916	2 946
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	-33 288	-4 706
	14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
	14.1 Forvaltningskostnader	-891	-1 524
	14.2 Andre kostnader	-73	-32
3	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-964	-1 556
	15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	-34 251	-6 262
	16. Resultat før skattekostnad	-27 483	17 699
6	17. Skattekostnader	-8 359	-330
	18. Resultat for andre inntekter og kostnader	-35 842	17 368
	19. Andre inntekter og kostnader		
	19.1 Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		
4	19.1.2 Estimaterendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	-7 585	19 708
	Sum andre resultatkomponenter	-7 585	19 708
	20. Totalresultat	-43 427	37 077
22,24	Avkastning til risikoutjevningfond	-3 437	-3 653
22	Overført ti(-)/fra(+) annen opptjent egenkapital	46 865	-33 423
	Sum overføringer	43 427	-37 077

BALANSE pr 31. desember (1 000kr)

Note	EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	31.12.22	31.12.21
	2. Investeringer		
	2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		
11	2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	281 400	143 000
	2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		
12	2.4.2 Rentebærende verdipapirer	728 353	745 703
	Sum investeringer	1 009 753	888 703
	3. Fordringer		
	3.1 Fordring knyttet til premieinntekter	11 187	936
30	3.2 Andre fordringer	41 250	62 406
	Sum fordringer	52 437	63 342
	4. Andre eiendeler		
20	4.1 Anlegg og utstyr	804	325
21	4.2 Kasse, bank	8 895	15 866
4	4.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art	3 083	10 344
	Sum andre eiendeler	12 782	26 535
	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	1 074 972	978 580
	EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
	6. Investeringer i kollektivporteføljen		
	6.1 Bygninger og andre faste eiendommer		
10	6.1.1 Investeringseiendommer	60 900	41 370
10	6.1.2 Eierbenyttet eiendom	17 730	17 730
	6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		
11	6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	404 748	283 828
11	6.2.2 Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	91 578	88 478
	6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		
12	6.3.2 Utlån og fordringer	328 949	308 148
	6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		
13	6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3 718 552	4 100 011
12	6.4.2 Rentebærende verdipapirer	3 808 432	3 878 489
30	6.4.3 Utlån og fordringer	236 786	310 779
	Sum investeringer i kollektivporteføljen	8 649 945	9 028 832
	Sum eiendeler i kundeporteføljene	8 649 945	9 028 832
	SUM EIENDELER	9 724 917	10 007 412
	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	31.12.22	31.12.21
22	10. Innskutt egenkapital	724 632	581 362
	11. Opptjent egenkapital		
22	11.1 Risikoutjevningssfond	90 119	86 682
22	11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital	345 937	365 248
22	11.2.1 Annen opptjent egenkapital - urealiserte verdier i selskapsporteføljen	-14 548	13 005
	Sum opptjent egenkapital	421 508	464 935
	13. Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelse		
24	13.1 Premiereserve mv.	6 269 112	5 930 990
24	13.2 Tilleggsavsetninger	657 378	657 378
17, 24	13.3 Kursreguleringsfond	1 157 033	1 974 691
24	13.4 Bufferfond	1 814 412	2 632 069
24, 26	13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	476 302	379 091
	Sum forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse	8 559 826	8 942 150
	14. Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje		
	14.1 Pensjonskapital mv.		
	14.2 Tilleggsavsetninger		
	14.3 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.		
	Sum forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		
	15. Avsetninger for forpliktelse		
	15.2 Forpliktelse ved skatt		
6	15.2.1 Forpliktelse ved periodeskatt	1 528	582
6	15.2.2 Forpliktelse ved utsatt skatt	200	6 428
	15.3 Andre avsetninger for forpliktelse	10 893	9 450
	Sum avsetninger for forpliktelse	12 621	16 460
	16. Forpliktelse		
	16.3 Andre forpliktelse	5 250	2 085
	Sum forpliktelse	5 250	2 085
	17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	1 080	419
	Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	1 080	419
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	9 724 917	10 007 412

Oslo, 16.03.2023
Styret for Viken pensjonskasse

Elisabeth Holvik
nestleder

Jone Engh
styreleder

Sverre Myrli
styremedlem

Agnes Hanne Lisa Matt
styremedlem

Bjarne Refsnes
administrerende direktør

Iren Gangstad
styremedlem

Oppstilling av endringer i egenkapital (1 000 kr)

	Opptjent egenkapital					
	Annen innskutt egenkapital	Risiko- utjevningssfond	Opptjent egenkapital	Urealiserte verdier i selskapsport.	Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.2020	388 350	83 029	231 142	113 688	427 859	816 209
Resultat for andre inntekter og kostnader			17 368		17 368	17 368
Andre inntekter og kostnader			19 708		19 708	19 708
Totalresultat			37 077		37 077	37 077
Endring i risikoutjevningssfond		3 653	-3 653		0	0
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			100 682	-100 682	0	0
Sum disponeringer		3 653	134 106	-100 682	37 077	37 077
Endring i innskutt egenkapital	193 012					193 012
Egenkapital pr. 31.12.2021	581 362	86 682	365 248	13 005	464 935	1 046 297
Resultat for andre inntekter og kostnader			-35 842		-35 842	-35 842
Andre inntekter og kostnader			-7 585		-7 585	-7 585
Totalresultat			-43 427		-43 427	-43 427
Endring i risikoutjevningssfond		3 437	-3 437		0	0
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			27 554	-27 554	0	0
Sum disponeringer		3 437	-19 311	-27 554	-43 427	-43 427
Endring i innskutt egenkapital	143 270					143 270
Egenkapital pr. 31.12.2022	724 632	90 119	345 937	-14 548	421 508	1 146 140

Kontantstrømoppstilling (1 000 kr)

	2022	2021
Innbetalte premier	594 549	533 074
Utbetalt gjenforsikring	-236	-190
Utbetale pensjoner	-284 866	-273 627
Innbetalinger refusjoner	65 739	58 990
Utbetalinger refusjoner	-52 365	-47 877
Innbetalinger vedrørende driften	2 110	1 140
Innbetalinger ved tilflytning	-	-
Utbetalinger ved utmelding	-	-
Endring pantelån	-	-
Innbetalinger av renter og utbytte	-	-
Innbetalinger av renter	34 594	100 060
Utbetalinger av renter	-65	-2 544
Innbetalinger av utbytte	23 531	58 303
Forhåndsbetalt pensjon	-	-
Utbetaling av skatt	-13 640	-5 193
Tilbakebetalt skatt	-	-
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-418	-334
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-33 099	-25 727
Netto utbetalinger ved kjøp av investeringer	-1 341 418	-527 273
Netto innbetalinger ved salg av investeringer	907 827	280 498
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	-97 758	149 301
Konsernbidrag	-	494
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-	494
Innbetaling av kjernekapital	-	50 012
Innbetaling av annen egenkapital	-	-
Innbetaling til overkursfond	-	-
Utbetalte renter på ansvarlig lån	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	-	50 012
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	-97 758	199 806
Effekt av valutakursendring på kontanter	-	-
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	366 894	167 088
Innfusjonerte likvider 01.01	-	-
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	269 137	366 894

Klima, miljø og natur: Rådeika i Østfold. Foto: Christian Berset / Studio CB

Noter til regnskapet

Note 0

Generelt om regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2022 er avlagt i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20.12.2011 med senere endringer.

Oppdeling av portefølje

Selskapets forvaltningskapital er delt i to porteføljer: kundeporteføljen og selskapsporteføljen. Porteføljene er underlagt separat forvaltning. Kundeporteføljen representeres ved forsikringstekniske avsetninger; premiereserve, erstatningsreserve, premiefond, risikoutjevningfond og bufferfond. Selskapsporteføljen består av innbetalt og opptjent egenkapital, ansvarlig lånekapital og andre gjeldsposter

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle eiendeler klassifisert etter formålet med investeringen og i overensstemmelse med IAS 39.

Nærmere om bokførte investeringer:

a) Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Dette omfatter følgende regnskapslinjer;

- Aksjer og andeler
- Rentebærende verdipapirer
- Diverse bankbeholdninger
- Finansielle derivater

Disse eiendelene består blant annet av aksjer, aksjefond, hedgefond, derivater, obligasjoner og obligasjonsfond. Eiendelene måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi. Endringer i verdi resultatføres løpende over resultatet. De fleste av pensjonskassens finansielle eiendeler inngår i denne kategorien.

b) Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Dette omfatter regnskapslinjen «Utlån og fordringer» og består av medlemsutlån (pantelån) samt obligasjoner med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked og som ved førstegangs innregning ikke tilordnes den første gruppen.

Medlemsutlån (pantelån) er oppført til nominelle verdier i balansen. De nominelle verdiene sammenfaller med en beregning av amortisert verdi. Regnskapsføringen er foretatt i samsvar med finansdepartementets forskrift nr. 1740 av 21.12.2004 om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner.

Obligasjonene vurderes til anskaffelseskost med tillegg/fradrag for overkurs/underkurs. Amortisert overkurs/underkurs resultatføres som justering av obligasjonens løpende renteinntekt.

Bygninger og andre faste eiendommer

Bygninger og andre faste eiendommer vurderes til virkelig verdi i samsvar med IAS 40.

Endring av virkelig verdi på eiendom inngår i verdiendringer på investeringer. Akkumulerte verdiregulering på eiendommer tilordnes opparbeidet egenkapital i selskapsporteføljen.

Investering i datterselskap

Datterselskap er selskap hvor pensjonskassen har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mer enn 50% av aksjene.

Eiendomsselskaper bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres til virkelig verdi iht. ekstern verddivurdering.

Investering i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskap er selskap hvor pensjonskassen har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mellom 20% og 50% av aksjene. Eiendomsselskaper bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres etter virkelig verdi iht. ekstern verddivurdering

Verdivurdering av finansielle instrumenter

Ved anskaffelse balanseføres finansielle instrumenter til virkelig verdi på handelsdagen. For finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, vil virkelig verdi på handelsdagen være transaksjonsprisen. Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen.

Ved senere verddivurderinger legges forutsetningen om fortsatt drift til grunn, og avsetning for kredittrisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen. Aksjer og andeler notert på børs eller annen regulert markedsplass verdsettes til den offisielle sluttkurs på siste handledag frem til og med balansedagen. Øvrige aksjer og andeler verdsettes til beregnet virkelig verdi basert på tilgjengelig informasjon på balansedagen. Rentebærende verdipapirer med fast avkastning notert på børs eller annen regulert markedsplass, verdsettes til offisiell sluttkurs på siste handledag fram til og med balansedagen.

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. På hver balansedag vurderes om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene som balanseføres til amortisert kost har vært utsatt for verdifall. En eiendel nedskrives hvis det foreligger objektive ikke forbigående indikasjoner på verdifall. Objektive indikasjoner for verdifall omfatter vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, tilfeller der det anses som sannsynlig at debitor vil innlede gjeldsforhandling eller

andre konkrete forhold som har inntruffet. Nedskrivninger av andre finansielle eiendeler resultatføres der de etter sin art hører hjemme.

Fordringer

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er ikke vurdert å være tapsutsatt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler til eget bruk er klassifisert som «Anlegg og utstyr» i balansen og oppført til anskaffelseskost med fradrag for ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet etter bedriftsøkonomiske prinsipper, og driftsmidlene avskrives lineært i tråd med en fornuftig avskrivningsplan.

Avsetninger

Forsikringstekniske avsetninger består av premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, risikoutjevningssfond og premiefond.

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pliktig avsetning til premiereserve fastsettes i samsvar med styrevedtak. Premiereserven inkluderer avsetning til administrasjonsreserve og erstatningsavsetning (erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets

utgang ikke er oppgjort av eller meldt til selskapet).

Stortinget vedtok 22.12.2021 en ny lov for garanterte produkter med virkning fra 01.01.2022. For offentlige pensjonsordninger er det etablert regler om et kundefordelt bufferfond, hvor tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond er slått sammen. Endringene er innarbeidet i forsikringsvirksomhetsloven med forskrift om gjennomføring av bufferfond. Det er ingen begrensninger i lowerket vedrørende maksimal størrelse på bufferfondet. Det er også full fleksibilitet til hvordan dette bufferfondet disponeres så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Ved realisasjon av merverdier kan pensjonskassene selv ta stilling til om de ønsker å disponere gevinsten til et bufferfond eller gi det til kundenes premiefond. Midler som er avsatt til bufferfond kan senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Risikoutjevningssfond kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultat og styrking av premiereserve ved endring av demografiske forutsetninger i beregningsgrunnlaget. Hvert år kan det avsettes inntil 50 prosent av selskapets samlede risikoresultat til risikoutjevningssfondet. Det øvrige tilføres premiefondet. Den årlige avsetningen vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Risikoutjevningssfondet skal klassifiseres som egenkapital.

Premiefondet bygges opp ved tilførsel av årets avkastningsresultat og risikoresultat og kan benyttes til betaling av forfalte premier

Næringsutvikling: Institutt for energiteknikk. Forsker i aksjon på IFE. Foto: Benny Ottosson

Egenkapital

Egenkapital spesifiseres i innskutt og opptjent egenkapital. I opptjent egenkapital inngår tilordnet del av årets resultat og opparbeidede mer-/mindreverdi i selskapsporteføljens investeringer.

Flytting

Ved flytting av virksomheter til eller fra pensjonskassen gjelder regler i kapittel 6 i forsikringsvirksomhetsloven med virkning fra 01.07.2006.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Avsetning til pensjonsforpliktelser for egne ansatte foretas i samsvar med IAS 19.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formuesskatt. Skattekostnaden knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og endring i balanseført utsatt skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Pensjonskassen ilegges 0,25 % formuesskatt av ligningsmessig nettoformue.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

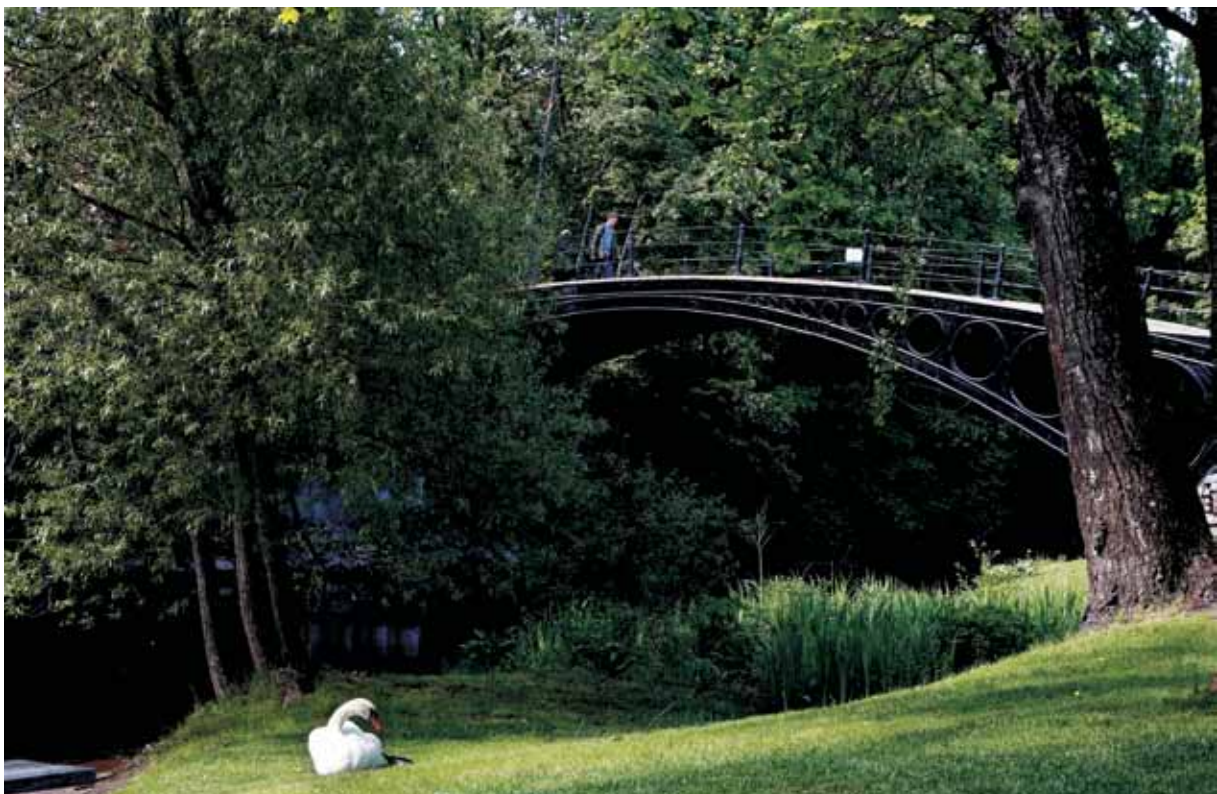
Pensjoner omfatter utbetalte pensjoner fratrukket refusjoner og fraflyttede premiereserver. Avsetninger gjøres for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger.

Forvaltningskostnader

Pensjonskassen følger nettoprinsippet for bokføring av forvaltningskostnader i fond. Det vil si at avkastningen beregnes etter at forvaltningskostnader er fratrukket. Det har over tid vært uenigheter rundt hvordan regelverket skal tolkes med hensyn til bruk av brutto- eller nettometoden. Finansdepartementet kom 09.01.2023 med et brev til Finanstilsynet vedrørende pensjonsinnretningers behandling av forvaltningsvederlag ved plassering av kundemidler til forvaltning i fond. Finansdepartementet konkluderer med at Finanstilsynet ikke har hjemmel til å pålegge bruttoføring. De avslutter imidlertid med at det bør jobbes frem en lik praksis i bransjen og derav ber om at det kommer en høring fra Finanstilsynet med forslag til endring i lov/forskrift som sikrer lik praksis.

Fra IAS 39 til IFRS 9

Fra og med 01.01.2023 erstattes regnskaps-standarder IAS 39 med IFRS 9. For pensjonskassen vil ikke dette ha vesentlig virkning, da vi i all hovedsak er investert i fond som er verdsatt til virkelig verdi.

Steder i Viken: Monet Broen, Løkke bro over Sandvikaelven i Bærum. Foto: Kristin Svorte

Note 1 - Forfalte premier (1 000 kr)

Pensjonskassens styre har fastsatt premiesatsene i pensjonsordningen etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar.

	2022	2021
Medlemspremie, 2%	52 309	47 534
Arbeidsgivertilskudd	304 794	325 531
Reguleringspremie fra arbeidsgiver	298 235	286 127
Rentegarantipremie fra arbeidsgiver	598	8 047
Sum premier	655 935	667 239

Se også note 26 - Premiefond

Note 3 - Forvaltnings- og driftskostnader (1 000 kr)

	2022	2021
Omkostninger vedr. utlånsforvaltning	67	60
Omkostninger vedr. kjøp/salg av verdipapirer m.m.	3 137	2 893
Aktuarhonorar	812	1 160
Diverse konsulenttjenester	2 892	2 287
Serviceavtaler	2 913	2 727
Andre driftskostnader	3 067	2 993
Sum diverse driftskostnader	12 888	12 120
Årets avskrivning på driftsmidler	98	166
Lønn og andre arbeidsrelaterte ytelser	14 788	14 905
Årets endring i pensjonsforpliktelser inkl. AGA	-325	-419
Sum forvaltnings- og driftskostnader	27 449	26 771
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	964	1 556
Forsikringsrelaterte driftskostnader knyttet til kollektivporteføljen	26 485	25 215
Sum	27 449	26 771

Pensjonskassen hadde pr. 31.12. 8 ansatte i 7,19 årsverk.

	2022	2021
Kostnadsført godtgjørelse til revisor (beløpene er inkl. MVA):		
Lovpålagt revisjon (inkl teknisk bistand med årsregnskap)	444	339
Andre tjenester inkludert skatterelatert bistand	132	183
Sum godtgjørelse til revisor	576	522

Note 2 - Erstatninger (1 000 kr)

Forsikringsytelsene omfatter direkte utbetalte pensjoner og refusjonspensjoner i hht. overføringsavtalen.

	2022	2021
Alderspensjon	213 149	197 980
Uførepensjon	25 168	22 953
Etterlattepensjon	24 495	22 994
Barnepensjon	954	812
AFP 65-66	33 358	27 880
Pensjon utbetalt av andre	-104	
Sum utbetalte pensjoner	297 020	272 619
Mottatte refusjoner	-65 618	-58 990
Avgitte refusjoner	52 365	47 877
Netto pensjonsutbetalinger	283 767	261 506

Note 4 - Pensjonsforpliktelser/Pensjonsmidler egne ansatte (1 000 kr)

Ansatte i Viken Pensjonskasse har kollektiv pensjonsordning i Viken pensjonskasse som tilfredsstillere reglene for Obligatorisk Tjenestepensjon. Den kollektive pensjonsordningen er ytelsesbasert. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pr. 31.12.2022 omfatter ordningen 7 aktive medlemmer og 14 pensjonister.

Pensjonsforpliktelser avsettes og regnskapsføres i henhold til IAS 19.

	2022	2021
Pensjonskostnader		
Årets pensjonsopptjening	1 643	1 559
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	928	882
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-1 070	-913
Resultatført planendring		
Administrasjons- og forvaltningskostnader	58	160
Periodisert arbeidsgiveravgift	358	373
Fradrag for medlemsinnskudd	-147	-154
Pensjonskostnad (netto) over resultat	1 771	1 907
Pensjonskostnad mot Andre resultatposter (19.1.2)	7 585	-19 708

	2022	2021
Pensjonsforpliktelse (-)/midler (+)		
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	-49 247	-49 543
Pensjonsmidler	52 330	59 887
Arbeidsgiveravgift		
Balanseført pensjonsforpliktelser (-) / midler (+)	3 083	10 344

	2022	2021
Økonomiske forutsetninger:		
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,00 %	1,90 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,50 %	2,75 %
Årlig forventet regulering av pensjoner	2,60 %	1,74 %
Årlig forventet G-regulering	3,25 %	2,50 %
Sats arbeidsgiveravgift	19,10 %	19,10 %

Note 5 - Ytelser og lån til ledende ansatte og styre (1 000 kr)

	Lønn	Annen godtgjørelse	Pensjonskostnader	Sum ytelser
Ledende ansatte				
Adm. direktør Bjarne Refsnes	1 838 913	16 000	152 077	2 006 991
	Møtegodtgjørelse	Annen godtgjørelse	Sum ytelser	
Styret				
Jone Engh - Leder	252 491	39 000	291 491	
Elisabeth Holvik - nestleder	131 675	-	131 675	
Sverre Myrli	125 321	-	125 321	
Agnes Hanne Lisa	131 675	-	131 675	
Iren Gangstad	131 675	-	131 675	
Morten Vollset	125 466	-	125 466	
Sum ytelser	898 303	39 000	937 303	

Styret i Pensjonskassen har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse. Godtgjørelse i foretaket skal være konkurransedyktige, men ikke markedsledende. Lønnspolitikken skal bidra til at foretaket evner å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere med nødvendige kvalifikasjoner til å ivareta foretakets oppgaver og ansvar. Fast godtgjørelse blir normalt reforhandlet en gang i året. Ingen ansatte mottar variabel lønn.

Verken daglig leder, styremedlemmer eller ledende ansatte har lån eller sikkerhetsstillelse til selskapet.

Næringsutvikling: Gassrør, produsert ved Mjørud i Rakkestad. Foto: Jarle Vegar Grønberg Brynildsen

Note 6 - Skattekostnad (1 000 kr)

Betalbar skatt alminnelig inntekt	2022	2021		
Resultat før skattekostnad	-27 483	17 669		
Realisertgevinst ved splitt av portefølje		8 015		
+ / - Permanente forskjeller	-7 320			
+ / - Urealiserte verdiendringer	27 554	-23 935		
+ / - Endring i midlertidige forskjeller	10 327	-14 748		
- Anvendelse fremførbart underskudd				
Skattekostnad				
Grunnlag betalbar skatt alminnelig inntekt	3 078	-12 969		
Skattesats	25 %	25 %		
Beregnet betalbar skatt alminnelig inntekt	769	0		
Betalbar skatt formue	2022	2021		
Grunnlag betalbar skatt formue	303 514	388		
Skattesats	0,25 %	0,15 %		
Beregnet betalbar skatt formue	759	582		
Spesifikasjon utsatt skatt	2022	2021	Endring	
Saldo på Gevinst- og Taps-konto	12 265	15 331	3 066	
Finansielle anleggsmidler - HTF-obligasjoner i selskapsporteføljen				
Investerings eiendom i selskapsporteføljen og driftsløsøre				
Netto pensjonsforpliktelser/- midler	3 083	10 344	7 260	
Sum midlertidige forskjeller	15 348	25 675	10 327	
Fremførbart underskudd		-12 969		
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	-14 548	13 005	27 554	
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	800	25 711	24 911	
Skattesats	25 %	25 %	25 %	
Utsatt skatt / skattefordel	200	6 428	6 228	
Årets skattekostnad	2022	2021		
Betalbar skatt, formue	759	582		
Betalbar skatt, alminnelig skatt	769	0		
For lite (+) / mye (-) avsatt tidligere år	13 058	186		
Endring balanseført utsatt skatt	-6 228	-437		
Sum skattekostnad	8 359	330		

Note 7 - Netto realiserede drifts-, rente- og utbytteinntekter fra investeringer (1 000 kr)

			2022	2021
Bygninger og andre faste eiendommer, leieinntekter				
Netto inntekt fra Schweigaards gate 6, Oslo			3 492	13 296
2.3/12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom			3 492	13 296
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	Renter konsernlån	Utbytte	Inntektsført ihht EK metoden	Totalt
Wergelandsveien 21 AS	3 100		-16 300	-13 200
Galleri Oslo Invest AS	0		720	720
Vaterland Seksjoner AS	0		6 500	6 500
Akershus Galleri AS	0		-2 300	-2 300
Sum	3 100	-	-11 380	-8 280
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper				-5 980
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper				-2 300
Sum				-8 280
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost:				
Renteinntekter fra medlemsutlån			1 207	1 094
Renteinntekter fra obligasjoner kategorisert som fordringer			9 481	13 149
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi:				
Renteinntekter fra ihendehaverobligasjoner og sertifikater			31 553	83 268
Andre renteinntekter og -kostnader			2 833	-4
Utbytte			23 996	54 808
Sum			69 070	152 315
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler				136 031
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler				16 283
Sum				152 315

Note 8 - Resultatanalyse (1 000 kr)

	2022	2021
Finansinntekter	-661 441	848 191
-pliktig renter premiereserve	-145 482	-135 853
-pliktig rente premiefond	-7 297	-7 942
Renteresultat	-814 220	704 396
Fra (til) kursreguleringsfond		-541 819
Fra (til) bufferfond	817 657	
Realisert renteresultat	3 438	162 576
Samlet premie til administrasjon	22 663	31 608
Fra (til) administrasjonsreserve	8 903	8 301
Faktiske omkostninger	-28 833	-27 648
Administrasjonsresultat	2 733	12 261
Risikoresultat	38 914	45 756

Et positivt renteresultat kan generelt avsettes med inntil 100% til bufferfond, og overskytende til kundens premiefond. Et negativt renteresultat kan dekkes av bufferfondet.

Se også note 0 angående bufferfond.

Administrasjonsresultatet avregnes mot egenkapitalen.

Note 9 - Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen er beregnet etter Dietz-modifiserte beregningsmetode, jfr. forskrift om beregning av kapitalavkastning.

	2022	2021	2020	2019	2018
Bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen	-7,6 %	4,4 %	1,6 %	3,4 %	4,8 %
Verdijustert kapitalavkastning i kollektivporteføljen	-7,6 %	10,6 %	7,7 %	10,3 %	0,3 %
Bokført kapitalavkastning i selskapsporteføljen	-3,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Bokført avkastning for 2019 er korrigert i forhold til tilsvarende note for 2019, da feil avkastning var oppgitt.

Note 10 - Bygninger og andre faste eiendommer i konsern (1 000 kr)

Direkteeiet eiendom representeres av følgende eiendommer

	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdi
Schweigaards gate 6, Oslo (direkteeiet)	46 500	60 900	14 400
Sum eiendommer	46 500	60 900	14 400

Lokalene i Schweigaards gate 6, (del av Oslo Galleri) eies direkte av pensjonskassen. Av lokalene er ca 35 % tomme, mens det øvrige leies ut til Oslo Tannhelsetjeneste KF og behandles som investeringseiendom. Balanseverdiene pr. 31.12. er fastsatt etter takst i hht.uavhengig ekstern vurdering og antas å gi uttrykk for eiendommenes virkelige verdi pr. 31.12.

Steder i Viken: Puttesund bro forbinder Håholmen med Kjøkøy i Fredrikstad og kalles av mange «Porten til Hvaler». Foto: Didrick Stenersen

Note 11 - Investeringer i datterselskap, tilknyttede selskaper og utlån til datterselskap (1 000 kr)

Viken pensjonskasse har følgende datterselskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelsestidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel/ Stemmeandel
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	17.12.2015	9 656 360	9 656	100 %
Vaterland seksjoner AS	15.08.2022	6 500	3 504	100 %

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses-kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	147 368	168 471	-938	32 944
Vaterland seksjoner AS	130 000	136 500	3 208	81.304

Wergelandsveien 21 AS eier 100 % av API Wergelandsveien 21 AS.

Viken pensjonskasse har følgende tilknyttet selskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelsestidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	03.01.20	30 000	1 000	33 %
Galleri Akershus AS	31.12.21	500	0,1	20 %
Galleri Akershus AS	08.12.22	500	0,1	20 %

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses-kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	100 010	99 777	720	18 962
Galleri Akershus	283 700	281 400	-2 300	16 998

Endring i balanseført verdi	Bokført verdi 01.01	Tilgang	Konsernbidrag/ utbytte	Resultat etterEK-metoden	Bokført verdi 31.12
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	99 057			720	99 777
Galleri Akershus	143 000	140 700		-2 300	281 400
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	184 771			-16 300	168 471
Vaterland seksjoner AS		130 000		6 500	136 500
	426 828	270 700	-	-11 380	686 148
2.2 Balanseførte verdier i selskapsporteføljen					281 400
6.2 Balanseførte verdier i kollektivporteføljen					404 748
Sum					686 148

Fordringer på datterselskap består av:	2022	2021
Konsernlån inkl. pål. renter pr. 31.12.	91 578	88 478
Sum fordring på datterselskap	91 578	88 478

I tillegg har pensjonskassen fordring på Wergelandsveien 21 AS på MNOK 3,096 bokført som Andre fordringer

Viken pensjonskasse har ytet et lån til datterselskapet, Wergelandsveien 21 AS som følge av innløsning av langsiktig gjeld mot banken ved oppkjøp. Gjelden oppstod 17.12.2015 og ble økt i 2018. Renter på konsernlån er beregnet med 3,5 % p.a.

Note 12 - Obligasjoner og obligasjonsfond (1 000 kr)

Obligasjoner målt til amortisert kost og klassifisert under "Utlån og fordringer"

	Anskaffelseskost/ pålydende	Balanseverdi inkl. pål. renter	Markedsverdi inkl. pål. renter
Felt Z AS 17/23 3,95 %	11 800	12 066	11 953
Helsehuset 1 AS 16/26 3,70 %	51 300	51 347	47 678
Forskningsveien II AS 17/26 3,70 %	39 300	39 615	36 890
Mjåvand AS 17/24 3,95 %	11 711	11 944	11 610
NHV 25 Holding AS 17/27 3,62 %	29 596	30 127	27 773
Nydalen Eiendomsholding AS 17/25 3,68 %	21 716	21 922	20 871
Oslo Sentrumsholding AS 17/27 3,85 %	25 179	25 438	23 533
IK Gruppen AS 18/28 4,54 %	38 300	39 296	37 103
Offentlige Bygg Hamar AS 18/23 3,80 %	8 400	8 409	8 223
Utlån til medlemmer; jfr. note 19	88 403	88 785	88 785
Sum obligasjoner målt til amortisert kost under "Utlån og fordringer"	325 706	328 949	314 420

Obligasjonene har fast avkastning fram til forfall. Innløsning skjer til pålydende. Mer-/mindreverdi bokføres ikke.

Modifisert durasjon 3,28

Gjennomsnittlig effektiv rente 3,47 %

	Anskaff. kost	Balanseverdi
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		
Norske obligasjoner - kollektivportefølje		
Real People I Ltd	1 107	618
Izabelo	11 184	365
Realkapital 6 AS 4,17 % 16/26	68 000	63 920
Sum norske obligasjoner - kollektivportefølje	80 291	64 903
Norske obligasjons- og pengemarkedsfond kollektivportefølje		
Alfred Berg Nordic Investment Grade	522 479	504 918
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration I	106 822	98 104
DNB Obligasjon E	868 909	815 201
Holberg Kreditt	119 080	121 042
Storebrand Norsk Kreditt IG	1 268 427	1 171 440
Storebrand Likviditet B	108 707	107 868
Alfredberg Nordic Investment Grade Mid Duration	88	86
Sum norske obligasjonsfond - kollektivportefølje	2 994 511	2 818 659
Norske obligasjonsfond - selskapsportefølje		
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	352 305	330 564
Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - kollektivportefølje		
BlueBay Global High Yield ESG Bond Fund	100 455	92 575
Caribbean Opportunities Fund - Class A USD SHARES	20 900	8 909
Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	526 433	539 830
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	175 559	178 208
SEB AKL Ashmore Emerging Market Bonds USD	30 148	65 629
SEB Inst. US High Yield Bonds (Riversource) DKK	31 728	39 718
Sum utenlandske obligasjonsfond - kollektivportefølje	885 223	924 870
Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - selskapsportefølje		
Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	195 023	200 289
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	195 574	197 500
Sum utenlandske obligasjonsfond - selskapsportefølje	390 597	397 789
Sum rentebærende verdipapirer	4 702 927	4 536 785
2.4.2 Rentebærende verdipapirer - selskapsporteføljen	742 901	728 353
6.4.2 Rentebærende verdipapirer - kollektivporteføljen	3 960 026	3 808 432
Sum	4 702 927	4 536 785

Note 13 - Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet (1 000 kr)

	Anskaff. kost	Balanseverdi
Norske aksjer		
Norteak AS	28 095	33 779
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	1 917	2 367
Union Core Real Estate Fund AS	644	739
Sum norske aksjer	30 656	36 885
Utenlandske aksjer og ETF		
Profi Fastigheter IV Aksje	3 458	26 610
Sum utenlandske aksjer og ETF	3 458	26 610
Norske aksjefond		
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1 KS	192 522	234 330
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	108 441	138 630
Union Core Real Estate Fund IS	63 716	68 995
Alfred Berg Gambak C	63 904	146 070
Alfred Berg Norge Inst	71 955	180 185
Carnegie Norge IV	9 102	64 222
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	92 393	224 030
Nordea Stabile Aksjer Global	221 072	315 002
C WorldWide Globale Aksjer Etisk	22 774	46 635
C WorldWide Etisk III	60 000	71 433
ODIN Sverige A	30 725	179 062
Storebrand Global ESG Plus A	728 149	716 718
Storebrand Global Solutions	57 914	180 217
Sum norske aksjefond	1 722 666	2 565 530
Utenlandske aksjefond		
China New Enterprise Investment Fund II	9 551	20 141
Northzone VI	8 414	3 127
Northzone VII L.P.	25 720	16 734
Northzone VIII L.P.	27 262	139 887
Saga III USD	1 354	34
Saga III EUR	3 790	22
Saga IV EUR	2 031	1 634
Saga IV USD	5 123	3 246
Saga VI USD	16 763	23 775
Saga VI EUR	22 785	25 560
Ardevora Global Long-Only Equity SRI Fund	259 404	276 730
Baillie Gifford Worldwide Global Alpha Choice Fund	239 936	379 372
Forum One - VCG Partners Vietnam Fund	3 609	12 521
CS Global Infrastructure Fund		21 936
Waste Resources Fund L.P.	8 198	16 588
Danske Invest Global Sustainable Future	118 266	121 338
Sum utenlandske aksjefond	633 940	1 062 645
Utenlandske hedgefond		
Sector Healthcare	13 111	26 882
Sum utenlandske hedgefond	13 111	26 882
Sum aksjer og fondsandeler	2 403 831	3 718 552
2.4.1 Aksjer og andeler - selskapsporteføljen	-	-
6.4.1 Aksjer og andeler - kollektivporteføljen	2 403 831	3 718 552

Investeringsene i fondsandeler er en veldiversifisert portefølje. Porteføljen er spredt på ulike forvaltningsselskaper, egenkapitalinstrumenter og regioner.

Note 14 - Verdsettelse fordelt etter metodenivå (1 000 kr)

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av den inputen som brukes i utarbeidelsen av målingene.

Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Input er noterte priser (justerte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Input er annet enn noterte priser inkludert i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: Input for eiendelen eller forpliktelsen, som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbar input).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Bank	236 786			236 786
Obligasjoner		64 903		64 903
Norske aksjer			36 885	36 885
Utenlandske aksjer og ETF			26 610	26 610
Norske aksjefond	2 123 574		441 956	2 565 530
Utenlandske aksjefond	707 146		355 499	1 062 645
Norske obligasjonsfond		3 149 223		3 149 223
Utenlandske obligasjonsfond		1 322 660		1 322 660
Finansielle derivater				
Utenlandske hedgefond	26 882			26 882
	3 094 388	4 536 785	1 547 098	9 178 272

Note 15 - Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom og bankinnskudd.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksje- og eiendomsrisiko

Risiko for tap på aksjer eller eiendom som følge av endringer i markedspriser på finansielle instrumenter. Pensjonskassen har fastsatt allokeringsrammer for å begrense denne type risiko.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes risiko for at utsteder av et verdipapir eller en lånekunde misligholder sine forpliktelser.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået. Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivisere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer to måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre noe av sine investeringer til likviditet.

Note 16 - Solvenskapitaldekning (milloner kroner)

Solvenskapitalkravet pr. 31.12 består av følgende elementer:

Samlet risiko	2022	2021
Renterisiko	330	168
Aksjerisiko	1 178	1 658
Eiendomsrisiko	319	260
Valutarisiko	436	295
Kreditrisiko	350	426
Konsentrasjonsrisiko	0	
Forsikringsrisiko inkl avgangrisiko	162	169
Motpartsrisiko	15	20
Operasjonell risiko	38	40
Diversifisering	-821	-640
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-301	-359
Samlet solvenskapitalkrav (MNOK)	1 706	2 037
Samlet Ansvarlig kapital	2022	2021
Innskutt EK	725	581
Risikoutjevningfond	90	87
Annen EK	346	365
Tilleggsavsetninger	0	
Kursreguleringsfond	0	1 975
Bufferfond	1 814	
Merverdier amortisert kost porteføljen	-15	657
Justering til beste estimat (BE)	-200	-277
Ansvarlig kapital uten overgangsregelen	2 760	3 389
Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen	162 %	166 %
Effekt av overgangsregelen	125	190
Ansvarlig kapital med overgangsregelen	2 859	3 579
Solvenskapitaldekning med overgangsregelen	168 %	176 %

Note 17 - Urealiserte gevinster/tap og kursreguleringsfondet i pensjonskassen (1 000 kr)

Pr. 31.12 finnes følgende urealiserte gevinster og tap i forvaltningsporteføljen:

	Ansk.- kost	Virkelig verdi	Urealisert gevinst/tap
Aksjer i datterselskap	100 010	98 817	-1 193
Obligasjoner og sertifikater	80 291	64 903	-15 389
Obligasjonsfond	4 622 636	4 471 882	-150 754
Aksjer/ETF	34 114	63 495	29 381
Aksjefond	2 369 717	3 655 058	1 285 341
Sum	7 206 768	8 354 155	1 147 387
Kursresevrer - kollektivporteføljens andel			1 161 935
Kursreserver - selskapsporteføljens andel			-14 548

Note 18 - Realiserte kursgevinster og -tap (1 000 kr)

Det er i 2022 realisert et netto gevinst/tap på 205,2 mill.kr. i verdipapirporteføljen:

	Gevinst	Tap	Netto gevinst/tap
Rentepapirer	160 987	-7 342	153 644
Aksjer/aksjefond/annet	51 524		51 524
Sum			205 169
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer - kollektivportefølje			209 085
12.4 Realisert gevinst og tap på investeringer - selskapsportefølje			-3 916
Sum			205 169

Note 19 - Pantelån (1 000 kr)

Sannsynligheten for tap i utlånsporteføljen anses å være svært liten.

Det er ikke konstatert tap i 2021.

Lån ytes innenfor 80 % av lånetakst med 1. prioritets pant i eiendommen.

	Beløp
Lån til medlemmer	88 403
Påløpte renter	382
Bokførte utlån	88 785

Note 20 - Driftsmidler (1 000 kr)

Bokførte verdier (i 1.000 kroner)	Inventar	Edb-/kontorutstyr	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.	486	5	491
Tilgang i året	576		576
Avgang i året			
Samlede avskrivninger	-259	-5	-264
Bokf.verdi pr 31.12.	804	-	804
Avskrevet 2022	-98		-98
Avskrivningssats	10-25 %	33 %	

Note 21 - Bundne skattetreksmidler

Skattetreksmidler holdes på egen bankkonto. Per 31.12.2022 er det innstående MNOK 7,5 som er nok til å dekke skyldig skattetrekk.

Note 22 - Egenkapital (1 000 kr)

	Innskutt egenkapital	Annen opptjent egenkapital	Risikoutjevningss-fond
Pr. 31.12.21	581 362	378 253	86 682
Nye innskudd av egenkapital	143 270		
Teknisk resultat			
Overført fra teknisk resultat		6 768	
Overført fra bokført avkastning		-3 437	3 437
Øvrige resultatelementer			
Realisert avkastning av inv. i selskapsport./øvrige kostnader		-22 642	
Endring merverdier i egenkapital		-27 554	
Pr. 31.12.22	724 632	331 389	90 119

Annen opptjent egenkapital består av overskuddsgenerert egenkapital med 349 millioner kroner (inngår som del av kjernekapital) og opparbeidede mer-/mindreverdier med TNOK -14 548.

Risikoutjevningssfondet representerer en buffer mot negativ uføre- og dødelighetsutvikling. Overskudd i risikoresultat skal normalt tilbakeføres kundene med minimum 50 %, mens et underskudd utover fondets størrelse skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Maksimal størrelse på risikoutjevningssfondet er 150 % av årets risikopremie. Kun renter er tilført fondet i 2022.

Note 23 - Solvensmargin (1 000 kr)

	2022	2021
Solvenskapital		
Sum ansvarlig kapital	1 128 435	933 604
50 % av tilleggsavsetninger		328 689
50 % av risikoutjevningfond	45 060	43 341
50 % av bufferfond	907 206	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfaste forpliktelse	2 080 701	1 305 635
Solvensmarginkrav	310 825	270 334
Solvensmargin kapital i prosent av solvensmarginkrav	669,4 %	483,0 %

Note 24 - Bevegelser i forsikringsmessige avsetninger (1 000 kr)

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kursregu- leringsfond	Buffer- fond	Premie- fond
1. Inngående balanse	5 930 990	657 378	1 974 691		379 091
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
2.1 Netto resultatførte avsetninger	336 743			-817 657	115 511
2.1.1 Øvrige netto resultatførte avsetninger					
2.1.2 Avsetning tilknyttet tilflytting fra KLP					
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	1 379				
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					38 914
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	338 122			-817 657	154 425
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse					
3.1 Overføringer mellom fond		-657 378	-1 974 691	2 632 069	
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen					-57 214
3.3 Overføring fusjon Buskerud Fylkeskommunale PK					
3.4 Overføring tilflytting fra KLP					
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse		-657 378	-1 974 691	2 632 069	-57 214
4. Utgående balanse	6 269 112	-	-	1 814 412	476 302

Premiereserve inkluderer administrasjonsreserven og erstatningsavsetninger.

Erstatningsavsetningen i premiereserven utgjør 34,76 millioner kroner. Pensjonskassen er fullt oppreservert.

Bufferfondet er en sammenslåing av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Det er full fleksibilitet i disponeringen av bufferfondet så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Bufferfondet vil kunne benyttes i de år den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke de forsikringstekniske avsetninger.

Samtlige forsikringsforpliktelse tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring og delbransje offentlig tjenestepensjon pr. 31.12.2022

Note 25 - Sensitivitetsanalyse

Beregningsforutsetning	Endring	Effekt på premiereserve	
		1 000 kr	Prosent
Dødelighet	- 10 %	155 600	2,57 %
Uførehyppighet	+ 20 %	24 800	0,41 %

Note 26 - Premiefond (1 000 kr)

	2022	2021	2020
Premiefond 31.12.	476 302	379 091	175 311
Årets premie	655 935	667 239	520 219
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	72,6 %	56,8 %	33,7 %
Premiefondets anvendelse de siste 3 år	2022	2021	2020
Inngående balanse	379 091	175 311	115 801
Innbetalt til premiefond			
Benyttet til premiebetaling	-57 214	-149 050	-112 160
Frigjort premiereserve	108 214	45 943	55 494
Premiereserve frigjort som følge av endringene i tjenestepensjon i offentlig sektor		253 188	51 206
Avregnet utbetalinger			
Godskrevet for mye betalt likviditetspremie			
Garantert rente, 2,0 % p.a.	7 297	7 942	2 214
Tilført ved fusjon			17 246
Tilflyttet fra KLP			5 469
Fra årets renteresultat			
Fra årets risikoresultat	38 914	45 756	40 042
Utgående balanse	476 302	379 091	175 311

Premiefondet er de forsikredes eiendom. Fondet kan benyttes til premiebetalinger.

Note 27 - Nærstående part

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til vedtektene.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra Fylkeskommunens midler og hefter ikke for Fylkeskommunens forpliktelser.

Fylkeskommunens samlede kjernekapitalinnskudd i pensjonskassen utgjør 724.6 millioner kroner pr. 31.12. Inkludert i tallet er innskudd fra det heleide Akershus Energi-konsernet og annen fylkeskommunalt tilknyttet virksomhet.

Medlemsbedriftenes premiefond er månedlig godskrevet 2,0 % p.a. garantert rente med totalt 7,3 millioner kroner i 2022, kfr. også note 26.

Pensjonskassen har pr. 31.12. ingen plasseringer i obligasjoner utstedt av Viken Fylkeskommune.

Note 28 - Overføringer

Pensjonskassen har ingen tilflyttede eller fraflyttede midler i 2021 eller 2022.

Note 29 - Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for foretakets stilling og resultat.

Årsregnskapet er derfor avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Note 30 - Andre fordringer

	2022	2021
Kundefordringer	9 326	15 459
Mellomværende fordring på kollektivporteføljen	25 698	44 236
Andre kortsiktige fordringer*	6 226	2 711
Totalt andre fordringer i selskapsporteføljen	41 250	62 406
Bank kollektivet	260 241	351 028
Mellomværende gjeld til selskapsporteføljen	-25 698	-44 236
Utbytte	2 220	1 628
Andre fordringer		2 358
Totalt andre fordringer i kollektivporteføljen	236 763	310 779

Det er bokført en fordring i selskapsporteføljen med tilsvarende forpliktelse i kollektivet. Denne fordringen er først og fremst knyttet opp til administrasjonsresultatet og rentegarantipremien som begge er en del av det tekniske resultatet, men som overføres til egenkapitalen.

Fordringen vil også kunne bestå av andre elementer som for eksempel gjeldsposter i balansen.

Disse vil i stor grad tillegges selskapsporteføljen selv om det er kollektivet som har mottatt den motsvarende eiendelen.

Mellomværende fordring mellom selskapet og kollektivet gjøres opp ultimo februar 2023.

Skole og opplæring: Rud videregående skole, Bærum. Bilskade, lakk og karosseri. Foto: Jarle Nytingnes.

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221 Sentrum
NO-0103 Oslo
Norway

Tel: +47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til styret i Viken pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Viken pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte.

side 2
Uavhengig revisors beretning -
Viken pensjonskasse

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 16. mars 2023
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

Aktuarens beretning

Til styret i Viken Fylkeskommunale Pensjonskasse

Som ansvarshavende aktuar (aktuarfunksjon f.o.m 01.01.2023) skal jeg sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har jeg vurdert den forsikringstekniske situasjonen for pensjonskassen for regnskapsåret 2022.

Etter min vurdering er de forsikringstekniske avsetninger i balansen per 31.12.2022 og de tilhørende avsetninger som er foretatt til disse fondene resultatregnskapet for 2022 i samsvar med gjeldende lover og regler.

Oslo 3. mars 2023

Finn Harald Opsjøn

Lumera AS

Aktuar

Steder i Viken: Sarpsborg. Jubileumsskulpturen Genesis på st. Maries plass.
Forestiller en ung Olav den Hellige. Skapt av Finn Eirik Modahl. Foto: Øystein Radich

Besøksadresse: Wegelandsveien 21, 0167 Oslo

Postadresse: Wegelandsveien 21, 0167 Oslo

Telefon sentralbord: 08475

E-post: post@vikenpensjon.no

www.vikenpensjon.no

Org.nr.: 974 358 603